

Forbilledlige ledere ...

"Så gik hele folket hen for at spise og drikke og sende mad ud og holde en stor glædesfest, for de havde forstået de ord, der var forkyndt for dem" (Neh 8,12).

Hovedtanke

Gud udstyrer ledere med evner til at lede andre.

Introduktion

I min bogreol står der adskillige bøger, der handler om ledelse. For nylig blev en af forfatterne anklaget for seksuelt misbrug. Bør jeg have hans bøger stående i min reol, når hans livsførelse åbenbart ikke har været så forbilledlig som antaget? Kan han stadig være et forbillede som leder, eller har hans gode råd mistet deres værdi?

Er lederes principper, for hvordan man bør handle, kun værdifulde, hvis lederne aldrig har fejlet? Hvem kan jeg så stadig lære noget af? Hvordan ser det i denne henseende ud med Ezra og Nehemias?

"Det genopbygningsarbejde og de reformer, som blev gennemført af de hjemvendte landflygtige under Zerubbabels, Ezras og Nehemias' ledelse, er et billede på et åndeligt genopbygningsarbejde, som skal udføres i de sidste dage af denne jords historie" (Ellen White, *Patriarker og Profeter*, Dansk Bogforlag 1963, side 328).

Som det ses af citatet, sker fornyelse og reformer ikke én gang for alle med eviggyldig virkning. De er derimod en permanent udfordring for menigheden og dens ledere. I denne uge vil vi beskæftige os med nogle af de principper, der kendetegnede Ezras og Nehemias' lederskab.

Til eftertanke

"Gå da frit enhver til sit og stole på Guds nåde! Da får vi lyst og lykke til at gøre gavn, som Gud det vil, på allerbedste måde." (Grundtvig)

... har en vision

Ezra 7,10

Hvilke mål satte Ezra sig?

Baggrund

I forlængelse af v. 6, der fremhæver Ezras kendskab til Moseloven, finder vi i v. 10 en treklang, der peger på handling: studere, anvende, give videre – det er, hvad Ezras hjerte er optaget af. Studiet medfører et ønske om en dybere og bedre forståelse, men også et behov for at anvende den nye indsigt i ens eget liv og at give den videre til andre.

Til fordybelse

Det er ikke nok for Ezra at have kendskab til Loven. Han er "på vej" for at få en stadig bredere forståelse, blive bedre til at anvende Loven i sit eget liv og bedre til at gøre den kendt for andre. En leder som Ezra lader til hele tiden at stræbe efter mere. Han stiller sig ikke tilfreds med det, han indtil videre har forstået om Gud og hans vilje.

"Det var Ezras særlige anliggende – ifølge v. 10 – at genindsætte Guds lov som grundlag for det daglige liv og retsplejen blandt Guds folk" (SEB (Stuttgarter Erklärungs Bibel)).

Til fordybelse

Udtrykket *har sat sig for* er også kendt fra Krønikebøgerne: *bestræbe sig på*, der omtaler frafald (2 Krøn 12,14) eller det at søge Gud (2 Krøn 19,3; 30,19).

Til anvendelse

"En teologi, der udelukkende beskæftiger sig med forståelsens specialområder uden at knytte an ved den troendes konkrete liv, er ligeså betænkelig som et fromt liv, der ureflekteret tager én dag ad gangen og måske søger overfladiske "begrundelser" for ens egne beslutninger og tilstræber pragmatiske "løsninger", der ikke ser ud over egen – yderst begrænsede – horisont. Alt dette kunne måske endda tolereres, så længe det berører ens eget liv, men når man – ligesom Ezra – overtager ansvaret for et helt fællesskab af troende, er det nødvendigt, at "lære" og "liv", [teori og praksis], supplerer hinanden" (Klaus vom Orde, *Die Bücher Esra und Nehemia*, WStB, Wuppertal 1997, 105 (Wuppertaler Studienbibel)).

Til eftertanke

Hvor i mit liv findes den omtalte handlingstreklæng?

... handler strategisk

Neh 4

Hvordan bliver Nehemias' strategi tydelig?

Baggrund

At byggeriet tydeligvis skred frem, idet bymuren lukkedes mere og mere til, var til så stor irritation for nabofolkene, at de ikke længere ville nøjes med at benytte ord (sml. 3,33-38). De slog sig sammen om en voldelig løsning for at hindre den uønskede nabo i at blive stærkere. Nehemias' reaktion, at opstille vagter både dag og nat – en synlig, militær forsvarsstrategi – drager ikke den tillid til Gud i tvivl, som han tidligere havde givet udtryk for og også levet efter. Strategien gør heller ikke tilliden overflødig eller bliver en erstatning for den. "De to ting hører sammen: overbevisningen om Guds vældige hjælp og brugen af alle for mennesker til rådighed stående midler" (WStB, a.a.O., 196).

Nehemias opnår med sin dobbelte strategi to ting: at den forventede krigeriske konflikt udebliver, og at man ikke stoler blindt på sin egen styrke. Strategien havde desuden den effekt, at sammenholdet blandt de hjemvendte blev stærkere.

Til fordybelse

Nehemias er ikke i tvivl om, at Gud *kuldkastede* fjendernes plan (v. 9), når man ser det ud fra folkets synsvinkel. Når Gud griber ind og forhindrer frygtede skrækscenarier, er det noget, der kan styrke troen.

Til eftertanke

"Det var Nehemias' brændende kærlighed til Guds sag og hans urokkelige tillid til Gud, der kuldkastede hans fjenders planer om at få ham i deres magt. Den ligegyldige lader sig let friste, hvorimod det onde har svært ved at få fodfæste hos det menneske, der har et ædelt livsmål, som lægger beslag på hele dets interesse. Et menneske bliver ikke svagt i troen, når det stadig er på march, for det ser den alkærlige Gud overalt og ved, at han tilrettelægger alt efter sin gode vilje. Guds sande tjenere arbejder med en urokkelig beslutsomhed, fordi de til stadighed får hjælp fra nådens trone" (Ellen White, *Profeter og Konger*, Dansk Bogforlag 1963, side 321).

... går foran med et godt eksempel

Neh 4,17; 6,9

Hvad får Nehemias til selv at tage fat?

Baggrund

Nehemias opførte sig ikke som "en slavepisker, der lod folk arbejde, indtil de faldt om, uden selv at røre en finger. Han nævner udtrykkeligt, at hverken han eller hans brødre, hans folk eller vagterne i hans følge tog tøjet af, og at enhver havde sit spyd i højre hånd. Nehemias vidste, at projektet udelukkende kunne lykkes ved hjælp af denne ekstra indsats" (vom Orde, 200).

Nehemias er fuldstændig klar over, at han har en funktion som forbi- lede under byggeriet (6,3). Han lod sig heller ikke narre, da modstan- derne, som han var omgivet af, ville lokke ham væk fra arbejdet. De ville lokke ham i en fælde (6,2.7) ved hjælp af et åbent brev (6,5), som det sikkert ikke var meningen, at Nehemias skulle læse som den første. Det var nok tanken, at budbringerne skulle åbne og offentliggøre det inden. Nehemias bruger ikke tid og energi på et udførligt dementi (6,8), men henviser til de konsekvenser, det ville få, hvis man gik ind på "tilbuddet om et møde": det ville forstyrre alle i deres egentlige arbejde og resultere i, at det ikke blev udført (6,9). I stedet forstærke- de han sin indsats på muren yderligere.

Til anvendelse

Forskning inden for ledelse i erhvervslivet har vist, at det har afgø- rende betydning, om en leder deltager aktivt i en proces eller ej. Når han er en del af projektet, øges medarbejdernes engagement bety- deligt, og lederkvalifikationerne fremmes (Jack Zenger/Joe Folkman, *How extraordinary leaders double profits*. Whitepaper, 2014).

Til eftertanke

"Jeg beder jer om ... at gøre som jeg" (1 Kor 4,16, Bibelen på hverdagsdansk).

"Jeres iver har tilskyndet de andre" (2 Kor 9,2).

... arbejder passioneret

Neh 2,1-10

Hvordan ses en leders passion i denne tekst?

Baggrund

Ledelsesansvar indebærer som oftest mere end at gøre sin pligt og udføre sine opgaver. Når man nævner ordet lidenskab eller passion i forbindelse med en sag, kan det (mis)forstås derhen, at der er en, der ønsker at sætte sig selv i fokus. Ezra og Nehemias befinder sig netop i et sådant dilemma.

Når Nehemias ikke nævner sig selv ved navn i v. 10, kunne det tyde på, at det her ikke drejer sig om ham selv og hans gerning, men om, at der "findes én, der støttede pagtsfolket, Israels børn" (vom Orde, 171).

På den anden side viser kap. 5,19, at Nehemias udmærket forstod at sætte sig selv i scene. Derfor kan 2,10 også forstås på den måde, at der nu "endelig" var en, der ville israelitterne det vel – Nehemias, folkets redningsmand.

Til anvendelse

General Billy Mitchell, en succesrig officer i hæren, blev forflyttet til flyvevåbenet i 1916. Der lærte han at flyve – og det blev hans livs lidenskab. Selv om flyvevåbenet spillede en mindre rolle i Første Verdenskrig, så han allerede dengang de store militære muligheder, der lå i brugen af fly. Efter krigen forsøgte han på alle måder at overbevise militærledelsen om, at der burde opbygges et slagkraftigt flyvevåben. Han arrangerede talrige flyveopvisninger for at demonstrere flyenes formåen. Men han stødte på stærk modstand. I 1925 førte han sag mod militæret, og det var først efter Anden Verdenskrig, man gav Mitchell ret og tildelte ham "The Medal of Honor" posthumt. Han var parat til at betale en hvilken som helst pris for sin lidenskab" (John C. Maxwell, *Charakter und Charisma*, Gießen 2009, 92).

Til eftertanke

På hvilke områder er jeg passioneret?

... stoler fuldt og fast på Gud

Ezra 8,21-23;
31-32
Neh 2,20

Hvordan kan man se, at disse to ledere stoler på Gud?

Baggrund

Ezra kunne have taget imod kongens tilbud om en hær og ryttere til på rejsen at beskytte personer og værdigenstande. Det afslog han på grund af såvel skam som tillid til Gud.

"De hjemvendende bad ganske vist også om en sikker rejse, men de bad især om at få vist den rette vej, hvilket er den ordrette oversættelse af begrebet. Dermed er der en forbindelse til den profeti, der forudsiger afslutningen på det babyloniske fangenskab i Es 40,3: Jævn en vej for vor Gud i det øde land" (vom Orde, 123).

Som reaktion på den truende adfærd (v. 19) henviser Nehemias ikke til sin egen styrke, men derimod til sin tillid til Gud. Det var ikke ham selv, der havde gjort alt dette muligt, men *himlens Gud*. Alle, der hører til denne Gud, er velkommen til at bygge med på muren. Men de, der håner og spotter, "har hverken del eller ret i Jerusalem, og ... får ikke eftermæle dér" (v. 20).

Til fordybelse

Da Peter gik på vandet (Matt 14,28-32), var hans konkrete handling et resultat af hans tillid. Men da han begyndte at beskæftige sig for meget med de barske omgivelser, forvandlede tilliden til frygt. Jesus rakte hånden ud, da Peter indså, at han havde brug for hjælp.

Til eftertanke

"Bemærk, at Nehemias ikke sagde: 'Gud vil sørge for, at jeg får succes. Nu begynder jeg at bygge'. Nej, han taler i flertal: 'Vi bygger'. Dette samarbejde med alle involverede deltagere styrker deres tro og gør dem begejstrede for sagen ... Er jeres beslutsomhed synlig for alle?" (Rudi Lack, *101 Leiterschaftsprinzipien*. Krattigen 2004, Kap. 33).

... handler uegennyttigt

Neh 5,14-19

Hvordan kommer Nehemias' uselvskhed til udtryk?

Baggrund

Giver Nehemias "kun" afkald på sin regulære indtægt som statholder, eller gælder det også det beløb, der dækker udgifterne for de 150 spisende gæster, han er vært for? Uanset hvad, så er det imponerende, at Nehemias ikke tjener på genopbygningsprojektet, men derimod frivilligt giver afkald på såvel den løn, han har krav på, som den forøgelse af sine besiddelser, han kunne få ved at udnytte forkøbsretten.

Til anvendelse

At Nehemias åbenbart kommer fra ret velhavende forhold, forklejner ikke hans generøsitet. Berigelse til egen fordel er den dag i dag et udbredt onde blandt denne verdens magtfulde mennesker – det være sig i politik, erhvervslivet eller sportens verden. Også den, der har fremtrædende positioner i sin kirke, kan være fristet til at skaffe sig selv fordele, hvor det er muligt. Nehemias' adfærd er forbilledlig.

Til eftertanke

"Der er intet, der gør større indtryk på mennesker, end en leders generøsitet. Sand gavmildhed er ingen naturlig adfærd. Den kommer fra hjertet og gennemsyrrer alle livets områder: tid, penge, evner og principper. Sande ledere har den grundindstilling at ville gøre noget for andre og ikke blot for sig selv. Den slags mennesker kan man derfor have tillid til. Lad os øve os i en værdibåret generøsitet" (Maxwell, 67).

Resumé

Forbilledlige ledere, der har evner til at lede andre,
 ... har en vision,
 ... handler strategisk,
 ... går foran med et godt eksempel,
 ... går ind for en sag med entusiasme,
 ... har fuld tillid til Gud,
 ... handler uegennyttigt.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

1 Hvad kendetegner en god leder?

VÆLG 1-2 AF FØLGENDE SPØRGSMÅL:

Ezra 7,10

2 VISION

Hvilke høje, åndelige mål sætter Ezra sig?

Hvor vigtig er Bibelen som grundlag for en leders valg?

Neh 4

3 STRATEGI

Hvordan viser Nehemias' strategiske fremgangsmåde sig?

Hvor vigtige er strategier for en leder i dag?

Neh 4,17; 6,9

4 FORBILLEDE

Hvad foranlediger Nehemias til selv at tage fat?

Hvor har I oplevet, at personligt engagement (også i menigheden) har haft positiv effekt?

Neh 2,1-10

5 LIDENSKAB

Hvordan viser Nehemias' engagement sig her?

Hvad forventer I af ledere på dette område?

Ezra 8,21-23.31-32
Neh 2,20

6 TILLID TIL GUD

Hvordan viser disse to ledere tillid til Gud sig?

Bør vi gøre brug af "verdslig" hjælp?

Neh 5,14-19

7 USELVISKHED

Hvilken betydning har det, at en leder er uselvisk?